Független művelődési és helytörténeti havilap
XXVIII. évfolyam 11. (741.) szám, 2022. november 24. – csütörtök

HÉTFALU

Szerkesztők: Hochbauer Gyula és dr. Kovács Lehel István

Alapította és szerkesztette (1906–1911): dr. Fekete Endre és Kiss Béla

● Kovács Lehel István

Az Árpád-szobor leleplezése

(Folytatás előző lapszámunkból.)

A brassói királyi törvényszéket Ponori Sándor elnök vezetett, a brassói kereskedelmi és iparkamara Fabritius Károly vezetése alatt tisztelgett. Sorra követik ezután egymást a különféle egyházak küldöttei, akiket az állami hivatalok, majd a brassói középiskolák váltottak fel. Brassó vármegye magyar tanítótestületét Kakujay Károly király tanfelügyelő vezette. A vasutak is tisztelegnek, míg a fogadtatások sorrendjét Brassó vármegye községi jegyzőinek egyesülete fejezte be.

Este a vármegyeház előtt a miniszternek a magyar és német dalárda zászlók alatt szerenádot adott, amely gyönyörűen sikerült. A tér bengáli fényben ragyogott. A magyar dalárda énekei után dr. Vajna Gábor intézett beszédet a miniszterhez magyarul; a német dalárda után Hint Ernő tanácsos német nyelven beszélt. Perczel belügyminiszter válaszaiban hangsúlyozta a most ittlevő különböző népelemek közt tapasztalt egyetértést, amelyben garanciát lát arra, hogy az emlékművet híven szolgáltatják át az utódoknak. Érdekes volt a német üdvözletre adott válasza, amelyet a miniszter magyarul mondott, végül azonban pár szóval németül örömét fejezte ki a felett, hogy a különböző nyelvvel bíró lakosok mindannyian ünneplik a nemzeti ünnepet. A miniszter beszédeit többször szakította meg lelkes éljenzés. A szerenád után fényes estély volt Maurer Mihály főispánnál, amelyen a miniszteren kívül az érkezett vendégek, a szomszéd törvényhatóságok képviselői, a város és megye notabilitásai vettek részt.

Említésre méltó az akkori Brassó vármegye vezetősége, az élen **Maurer Mihály** főispánnal. A Maurerek Szepes vármegyei polgárcsaládból származtak, azonban már a 17. század elején Erdélybe költöztek [Pál Judit: *Erdélyi főispánok a Tisza-éra végén (1890–91)*, In: Korunk, 3. folyam, 20. évf. 4. sz. (2009. április).]. Ősük, Maurer Mihály Bethlen Gábor, majd I. Rákóczi György portai követe volt, és szolgálataiért Ürmöst kapta adományul, ahonnan a család nemesi előneve is származik. A brassói főispán apja, szintén Maurer Mihály, Felső-Fehér vármegyei főbíró volt. Anyja Kálnoky Júlia grófnő. Apját kisgyerek korában elvesztette, anyja újra férjhez ment Haller Lajos grófhoz, aki nevelőapja lett. Bátyja, Viktor 1867 után rövid ideig Felső-Fehér vármegye alispánja, de konfliktusba keveredett Haller Ferenc főispánnal, és rövidesen lemondott.

Jekel Frigyes Brassó vármegye alispánja volt. Közreműködött *Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képben* című kiadvány megírásában. A Jekeliusok régi brassói család tagjai, családfájukat egészen Jeremias Jekel evangélikus reformátorig vezették vissza, aki Johannes Honterus kortársaként 1542-ben megtartotta az első brassói evangélikus istentiszteletet.

Gróf Bethlen András (Kolozsvár, 1847. július 26. – Bethlen, 1898. augusztus 25.) politikus, országgyűlési képviselő, nagybirtokos, közgazdász, volt földművelési miniszter Jekel Frigyes barátja volt. Neve szorosan kötődik a Cenkhez, ugyanis a csúcs alatt lévő barlangot brassói látogatása emlékére nevezték el Bethlen-barlangnak.

Ugyanerről az eseményről a *Pesti Hírlap*, 1896. október 18-iki, 18. évfolyam, 287. száma így tudósít:

Brassóból távírják: Perczel Dezső belügyminiszter a brassói Árpád-szobor leleplezésére 3 óra 25 perckor Brassóba érkezett. Az állomásokon, ahol a vonat keresztülment, mindenütt lelkesen fogadták a minisztert. A hivatalos tisztelgések Kiskapusnál vették kezdetüket, ahol Sándor László főispán üdvözölte a minisztert.

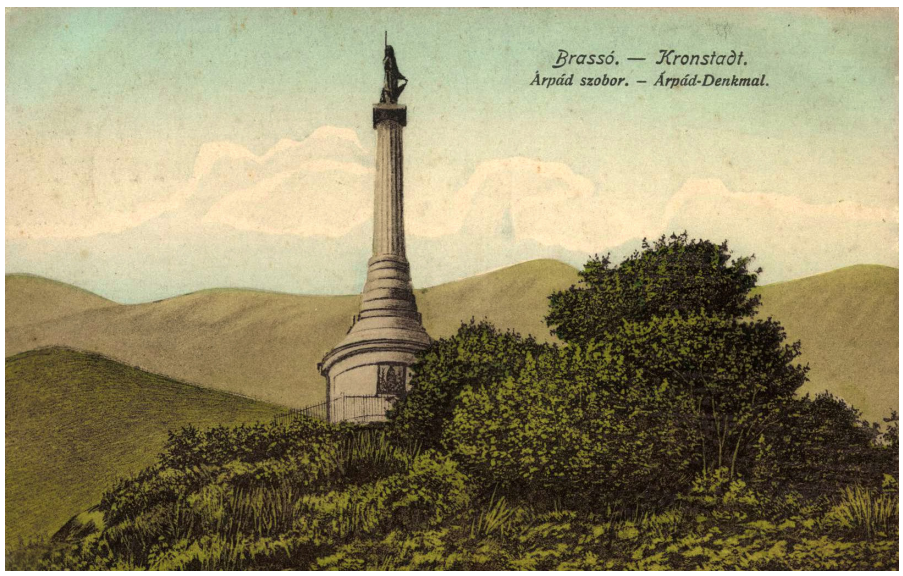

Fényes fogadtatást rendezett Brassó megye közönsége Apáca község határán. Jekel Frigyes alispán rövid, lelkes beszédet intézett a miniszterhez, aki válaszában örömének adott kifejezést afelett, hogy itt az ország szívétől oly távol ugyanaz a lelkesedés és kegyelet nyilvánul a honalapítás emléke, iránt, mint az egész országban.

A brassói pályaudvar a fogadásra szépen föl volt díszítve zászlókkal, szőnyegekkel és gallyakkal. A peront nagy és lelkes közönség foglalta el, melynek soraiban ott volt Bethlen András volt földművelési miniszter és Molnár József volt képviselő.

Itt Maurer főispán üdvözölte a minisztert, aki válaszában kiemelte, hogy ismeri a város hazafiságát, polgárainak józanságát és szívélyes szavakkal köszönte meg a fogadást. (Lelkes éljenzés.)

A vendégek a bevonulás után szállásaikra hajtattak, majd a főispánt hivatalba mentek, hol Perczel belügyminiszter küldöttségeket fogadott. A brassói hatóságok némelyike, mint a kereskedelmi kamara, a szász egyházak németül, de hazafias szellemben üdvözölték a minisztert, aki magyarul válaszolt s azután pár német szót intézett vezetőikhez.

Este a vármegyeház előtt a magyar és német dalárda szerenádot adott a miniszternek. A dalárdák zászlókkal vonultak ki. A magyar dalárda énekei után dr. Vajna Gábor intézett beszédet a miniszterhez magyar, a német dalárda után Hintz Ernő tanácsos német nyelven. Perczel miniszter válaszaiban hangsúlyozta a most itt levő különböző népelemek közt tapasztalt egyetértést, amelyben – úgymond – garanciát lát arra, hogy az emlékművet híven szolgáltatják át az utódoknak. Érdekes volt a német üdvözletre adott válasz, melyet a miniszter magyarul mondott, végül azonban pár szóval németül a felett fejezte ki örömét, hogy a különböző nyelvvel bíró lakosok mindannyian ünnepelik a nemzeti ünnepet. A miniszter beszédeit többször szakította meg lelkes éljenzés. A szerenád után fényes estély volt Maurer Mihály főispánnál, amelyen a miniszteren kívül az érkezett vendégek, a szomszéd körhatóságok képviselői, a város és megye notabilitásai vettek részt. Az estély nagyon kedélyesen folyt le s a társaság tagjai késő éjjeli óráig maradtak együtt.

Müller Frigyes szász ev. püspök, aki már tegnap érkezett Brassóba, a fogadást követő lakomán beszédet mondott, melyben kifejtette, hogy az Árpád-szobor legjobb helyen Brassóban van, mert a szászok sokat köszönhetnek az Árpádoknak. A szászoknak nemcsak joguk, de kötelességük a millenáris ünnepeken részt venni, mert már 700 év óta Magyarország a hazájuk, hol élniük, halniuk kell. A püspök beszédében oda konkludált, hogy a zöld szászok izgatásainak véget kell vetni. E beszéd a mérsékelt szászok közölt óriási lelkesedést keltett.

(Folytatjuk.)

* Kiadja a Hétfalusi Magyar Művelődési Társaság – © HMMT, 2022 * ISSN 1582-9006 *

• Magdó István

Dr. Raffay Ernő Méltatása

Raffay Ernő történész, politikus, 1948-ban született, a Baranya megyei Borjadon.

Büszke erdélyi gyökereire, hiszen felmenői csókfalvi (ma Hármasfalu - Maros megye) székely lófők voltak.

Pécsett érettségizett 1968-ban. 1969–71 között sorkatona volt. 1977-ben végzett a szegedi József Attila Tudományegyetemen, mégpedig a történelem, Kelet-Európa története szakon.

1977–1993 között a JATE történészoktatója volt: gyakornok, majd tanársegéd, adjunktus, 1989-tól docens.

1981-ben doktorált, 1987-ben kandidált. Az általa alapított Balkanisztikai Kutatócsoport vezetője. Néhány évig a Károli Kiadó igazgatója.

Társalgási szinten beszel angolul és románul.

Tudományos és társadalmi tevékenysége

1989–1990-ben az Erdélyi Szövetség társelnöke volt.

1993–94-ben a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója, 1996-tól a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója, tanszékvezetője, később rektorhelyettese és a Bölcsésztudományi Kar dékánja volt. 40 szemeszteren keresztül Magyarország XIX–XX. századi történelmét tanította. Szakterülete Erdély és a román-magyar kapcsolatok, valamint Trianon és az elszakított területek magyarságának története. Három földrész sok városában tartott e témákban előadásokat (többek között Brassóban is).

2012-ben vonult a Károli Gáspár Református Egyetemről nyugalomba, am ezt követően óraadó tanárként a Wekerle Sándor Üzleti Főiskolán tanít.

A Trianon Társaság alapító tagja, később társelnöke. Rendszeresen közöl cikkeket és tanulmányokat, szerepel az elektronikus médiában. *Trianon titkai* című könyvének jelentős szerepe volt a rendszerváltás időszakában abban, hogy a közfigyelem a határon túli magyarokra irányult.

2007-ben Szidiropulosz Archimedesszel létrehozta a Trianon Kutató Intézetet. A kutatóintézet a *Trianoni Szemle* néven ad ki történelmi folyóiratot 2009 januárja óta.

2019-tol a Magyarságkutató Intézet munkatársa.

Politikai pályája

1989. augusztus 5-én időközi választáson jutott be ellenzéki színekben az utolsó szocialista (1985–1990 között) parlamenti ciklusba Csongrád megye 1-es számú választókerületéből. Az 1990-es választásokon eredményét megismételve mandátumot szerzett. Az Országgyűlésben mindvégig kormányzó MDF frakciójának volt a tagja. 1990-től 1993-ig politikai államtitkárként szolgált a Honvédelmi Minisztériumban.

1990-ben saját állítása szerint is szerepe volt Horvátország felfegyverzésében, az úgynevezett „Kalasnyikov-ügyben", amiben a délszláv háború előestéjén a Technikai Külkereskedelmi Vállalat 1990 októberében megállapodott a jugoszláv (horvát) Astra Fegyverkereskedelmi Vállalattal, hogy a horvát rendőrség részére tízezer géppisztolyt szállít le 1,8 millió amerikai dollár értékben. Az üzlet a szerb hírszerzés információi alapján a jugoszláv televízió leleplező riportja miatt csak részben teljesült. A magyar állam 1991-ben leállíttatta a szállításokat, de a pénzt csak évekkel később fizette vissza. A horvátok később sikertelenül pereltek be a cég vezetőjét, Miklós Tibort az elmaradt kamatok megszerzése végett.

Raffay leginkább a trianoni békeszerződés igazságtalanságáról, valamint az azt megerősítő, 1947-es párizsi békeszerződések éles bírálatáról és azok akar fegyveres revíziójának lehetőségéről vallott nézeteiről vált országosan ismertté. Vélhetően az akkoriban sem népszerű radikalizmusa miatt lett „csupán" politikai államtitkár, nem pedig honvédelmi miniszter (az Für Lajos lett) Antall József kormányában. Raffay egyebek mellett szorgalmazta egy horvát-magyar katonai szövetség létrehozását Szerbia ellen a délszláv háború kirobbanását követően, illetve számos lehetőséget látott a későbbiek során is ezen szerződések fegyveres vagy diplomáciai felülbírálatára. Nézeteivel, tudományos munkájával hamar a magyar radikális jobboldal egyik kedvelt, sokat idézett és hivatkozott alakja lett.

Az 1998-as és a 2002-es választásokon a FKgP (Független Kisgazdapárt) színeiben indult Budapest 2-es számú egyéni választókerületében, de mindkét alkalommal már az első körben kiesett. 1998-ban felmerült annak lehetősége, hogy ő legyen az első Orbán-kormány honvédelmi minisztere.

Díjak, kitüntetések

Madarai Lovas Érdemrend (1993)

A Magyar Érdemrend tisztikeresztje (2020)

Művei

- *Erdély 1918–1919-ben*. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1987 és JATE Kiadó, Szeged, 1988
- *Trianon titkai avagy Hogyan bántak el országunkkal*; Budapest 1989–1992 (hét kiadásban)
- *A Vajdaságoktól a Birodalomig. Az újkori Románia története*. Szeged, 1989
- *Magyar tragédia. Trianon 75 éve*. Püski Kiadó, Budapest, 1995–1996 (több kiadásban)
- *Trianon*. Raffay Ernő: *Magyar tragédia. A Trianon 75 éve című könyv vitája*. Püski Kiadó, Budapest, 1996
- *From Voivodships to Empire. The History of Modern Romania*. Károli Egyetemi Kiadó, Budapest, 2003
- Raffay Ernő–Takaró Mihály–Vekov Károly: *Wass Albert igazsága. A gróf emigrált, az író otthon maradt*; tan. Balázs Ildikó, Lukácsi Éva; Szabad Tér, Bp., 2004
- Raffay Ernő – Szidiropulosz Archimédesz (szerk): *Trianon átírta Európát*. Trianon Kutatóintézet – Kairosz, 2008
- *Balkáni birodalom. Nagy-Románia megteremtése, 1866–1920*; Kárpátia Stúdió, Bp, 2010 (Nagy Magyarország könyvek)
- M. Kiss Sándor–Raffay Ernő–Salamon Konrád: *Magyarország sorstragédiái a 20. században*; Éghajlat, Bp., 2011
- *Harcoló szabadkőművesség – Küzdelem a katolikus egyház ellen*, Kárpátia Stúdió Kft., 2011
- *Szabadkőművesek Trianon előtt*, Kárpátia Stúdió Kft., 2011
- *Politizáló szabadkőművesség – Jászi Oszkár és a Martinovics Páholy államellenes tevékenysége 1906–1912*, Kárpátia Stúdió Kft., 2013

(Folytatása a 4. oldalon.)

KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

ADY ENDRÉRE EMLÉKEZÜNK A BARCASÁGON IS

145 éve, 1877. november 22-én született Érmindszenten Ady Endre, a huszadik század egyik legjelentősebb magyar költője, a magyar politikai újságírás egyik legnagyobb alakja.

A négyfalusi Zajzoni Rab István Középiskola diákjai Buna-Papp-Kakasy Orsolya könyvtáros és a magyartanárok vezetésével ezen a héten Ady Endrét ünnepelték kreatív, interaktív játékok, olvasósarok segítségével.

De nézzük meg egy kicsit bővebben is, hogyan kötődik Ady Endre Brassóhoz.

Józsa András *Ady Endre a Székelyföldön* című, a Népújságban 2013-ban megjelent írásából, Vig Emese *„Lenn, Erdély földjén" – Ady Endre utolsó nyaralása* a Maszolban 2019-ben megjelent tanulmányából, valamint Csinszka naplójából sok érdekes tényre derülhet fény.

Adyt többször is meghívták a számára még teljesen ismeretlen Kelet-Erdélybe, a Székelyföldre. A háború poklát megjárt, 1914 karácsonyán egy szuronyrohamban súlyosan sebesült Tabéry Géza 1915 márciusában próbált egy felolvasóestet szervezni Brassóban, ám az egymást követő sorozási behívások meggátolták ezt a brassói látogatást.

A marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Társaság 1914. május 12-i választmányi gyűlésén javasolta Thoroczkai-Wigand Ede és Dékáni Kálmán Ady Endre felvételét a társaság tagjai közé, így körvonalazódni látszódott Ady marosvásárhelyi látogatása.

Ady Endre, Csinszka (Boncza Berta) és a jó barátaik, Bölöni György és felesége Márkus Ottilia (becenevén Itóka) 1915. július 21-én indultak az erdélyi körutazásra, melynek fő állomásai: Csucsa – Brassó – Marosvásárhely – Szováta-fürdő – Marosvásárhely – Csucsa voltak.

Az útitervből is látszik, hogy Brassó fontos állomása volt a költő utazásának.

1915. július 21-én ültek fel a csiga-lassan haladó vonatra – ahogyan Bölöni írja: *„Egy júliusi kora reggel felültünk a brassói gyorsvonatra, már ez sem volt igazi gyors, bent voltunk már a háború közepén, nagy, nagy megpróbáltatások után"*, – amely délutánra érkezett meg Brassóba. A két család szállása a Korona Szállóban volt.

Ady lázas, beteg, rosszkedvű, ennek ellenére kiutaznak a Noába, ahol Schneider szász úr kisvendéglőjében ismerkednek meg a háromnyelvű várossal.

Ekkor határozták el, hogy másnap felmennek a Cenkre, megnézik az Árpád-szobor maradványát is.

A Noából hazatérve a Korona Szállóban írta meg Ady az első erdélyi útjáról szóló cikkét, amit másnap, 22-én tett postára, és amely a *Világ* 1915. július 25-i számában jelent meg *(Távol a csatatértől – Lenn, Erdély földjén)*: *„Erdélyben régi rajongója, én, kapcsolt részeiből támadott hű fia, sohse jártam Kolozsváron még túl. S most lázzal, betegen meg kellett indulnom, rejtelmes parancsból levezekelni e bűnömet. Szép és drága föld, Magyarországnak éber rejtegetője, hatalmas birodalmaknak egykor keresett frigyese, de szégyenlem, hogy csak most ismerkedünk."*

Másnap korán reggel csak Itóka és Bölöni György vágtak neki a Cenknek, Adyék pihentek, de ők is visszatértek félútról, nem bírták a hegyet. Közben Ady borbélyhoz, Csinszka fodrászhoz ment.

Délután mind a négyen sétálni indultak Brassóba. Bölöni így írta le élményeit: *„Brassó, a város, régi házaival, gondozott, tiszta utcáival, jól megépített épületeivel egy szelíd svájci városra emlékeztetett. Hősiesen állta a háborús időket. Ősisége, város volta, stílusa nagyon meglepte Adyt a porba fúló falusias alföldi városok után. Fent a Cenk, a magas hegy körül erdők, lent a messze néző sík Barcaság, a város közepén a gyönyörű műemlékként emelkedő Fekete-templom vonzó erejűvé tették, és a háromnyelvű kultúra láthatóan mutatkozott a város életében."*

Ady jókedvű volt, sokat tréfálkozott. Este a brassói Dalcsarnokban megnézték Faragó Ödön társulatának darabját, utána pedig vacsorázni mentek. Ady szokása szerint pezsgőt bontott, Csinszka naplójába pedig lakonikus egyszerűséggel csak ennyi került be a brassói vacsoráról: *„Itoka berug."*

A vacsorán a társulat vezetője is részt vett, akit Ady már Nagyváradról ismert. A Faragó Ödön vezette kassai színház nem először szerepelt Brassóban. Az előadásaikat az 1904-ben felépült Nyári Színkörben tartották, míg az épület 1910-ben le nem égett. Tulajdonképpen Brassó nyári színházát Faragó Ödön építette újra, és alig pár héttel Adyék látogatása után, augusztus 14-én tartották meg az új épületben az első előadást is.

1915. július 23-án, pénteken a társaság kora hajnalban ült fel a a székely körvasút vonatára, hogy Marosvásárhelyre utazzanak. Az előző esti jókedvnek nyoma sincs, Ady ismét mogorva, rosszkedvű, depressziós volt.

Július 27-én értek Csucsára, a költő július 29-én, Ady Lajosnak címzett levelében így számolt be erdélyi úti élményeiről: *„Tegnapelőtt érkeztünk holtfáradtan haza erdélyi utunkból, kevés pénzzel, de tele rajongó csodálattal Erdély iránt. Brassó, Vásárhely, Szováta voltak stációink. Sokszor keltünk 4-kor reggel, és megnéztünk minden látni valón szépet, rohanva fürödtünk Szovátán, és Vásárhelyen főispáni bankett stb. volt rendezve értünk. Azt hittük, otthon találunk még, s így személyesen mondunk többet. Kár, hogy nem mentünk együtt veled. Ezt egész úton sajnáltuk, dehát te nem bíztál utunk valószínűségében... Csinszkáék."*

Brassói, Dél- és Kelet-Erdélyi útja tulajdonképpen Ady Endre utolsó vakációja volt. 1916-ban Erdély ellen elindult a román támadás, Ady szinte beleőrült a menekültek látványába. 1918 nyarán már alig kelt fel az ágyból, 1919. január 27-én pedig Budapesten elhunyt.

A Cenk alatti városban azóta őrizzük Ady emlékét. 1932-ben Ady Endréről utcát neveztek el Brassóban.

A *Brassói Lapok* 1938. augusztus 7-i, 44. évfolyam, 178. számában B. Dénes Kató írja meg a névadás történetét: *„150 brassói utcának nevet kellett választani. A városvezetőség úgy döntött, hogy az új utcanevek kiválasztására tanulmányozó és véleményező bizottságot küld ki, tegyenek előterjesztést, hogy a románság, magyarság és a szászság kinek a nevét akarja megörökíteni. (...) Abban is megállapodtak, hogy a magyar és szász részekben az utcafeliratok három nyelven lesznek kiírva. Dr. Szele Béla a magyarság képviseletében nagyobbrészt olyan magyar neveket terjesztett elő, amelyeknek viselői szoros kapcsolatban állottak Brassóval, így előterjesztette: Molnár János brassói lelkész, a református egyház új életrekeltőjének, Kovács Antal római katolikus plébánosnak, a katolikus gimnázium megteremtőjének, Türkösi Ferenc evangélikus vezetőférfiúnak, Orbán Balázsnak, a Székelyföld szerzőjének, Koós Ferenc volt brassói tanfelügyelőnek, a bucuresti református egyház megalapítójának, valamint Zajzoni Rab István csángó költőnek a nevét. Ezenkívül még egy név került szóba: Ady Endre neve, akinek bár semmiféle kapcsolata nem volt Brassóval, annál nagyobb kapcsolata volt a magyar ifjúsággal és értelmiséggel. A bizottság kivétel nélkül elfogadta a dr. Szele Béla által előterjesztett neveket. Természetes, azt, hogy kiről melyik utcát nevezzék el, már nem befolyásolhatta a bizottság. Az előterjesztett nevek az akkori időközi bizottság elé kerültek, amely minden nemzetiség javaslatát elfogadta és rövidesen megtörtént az utcák megkeresztelése. Eleinte, a megállapodás szerint, háromnyelvű táblák hirdették a házak falán az utcanevet, mintegy másfél évvel ezelőtt azonban lekerültek a többnyelvű táblák és helyükbe megmaradt a kizárólagos román felírás, így: Strada Andrei Ady."*

HÉTFALU HONLAPJA
www.hetfalu.ro

* KIADJA A HÉTFALUSI MAGYAR MŰVELŐDÉSI TÁRSASÁG – © HMMT, 2022. * ISSN 1582-9006 *

• Veres Emese Gyöngyvér

Itt a Hétfalu gyerekeknek és 2023-as naptár

Amikor a Pro Terra Barcanesis program keretében útjára indítottuk a Barcasági füzetek sorozatot, azt tudtuk, hogy barcasági csángó tojásmintáinkat újra ki kell adnunk, hiszen Barkó Etelka könyvének megjelenése óta is majdnem két évtized telt el. Szerencsére, ennek megjelenését még Eta néni megérhette, hisz a füzet alapját az ő kötete képezte. A további ötletek menetközben alakultak, és megszületett a *Házias ízek és hagyományok a Barcaságon*, majd a *Csángó szőttesek – Az újraálmodott hagyomány* című két füzet, de mindvégig ott motoszkált az is, hogy a gyerekeknek is nyújtanunk kell valamit. Így hamarosan itt a Barcasági füzetek 4. a *Hétfalu gyerekeknek*, amely igazi kihívás volt a szerzőknek és szerkesztőknek egyaránt. Talán semminek nem fogtunk neki ilyen nehezen, semmit nem alakítottunk, javítottunk ennyiszer. A végeredményt azonban mi is élvezettel vesszük majd kézbe.

A kiadvány célja, hogy a gyerekek játékos feladatok segítségével fedezzék fel saját környezetüket, és képet kapjanak annak történetéről, értékeiről, intézményeiről. A kötet három szereplője – Furuzs, Samu és Inke - felfedezőútra hívja őket, és megmutatja Hétfalu legfőbb nevezetességeit és természeti kincseit. Persze, hagytunk helyet személyes élményeiknek, válaszaiknak és rajzaiknak is, hogy ez a füzet valóban a gyerekek saját környezetéről, szülőföldjéről szóljon. De ez a füzet szólhat a szüleiknek, nagyszüleiknek is, és megoszthatják egymással tudásukat, tapasztalataikat, emlékeiket időben és térben egyaránt.

Reméljük, hogy ha átélik a füzet kínálta kalandokat, észrevétlenül is Hétfalu történetének részévé válnak kicsik és nagyok egyaránt. Elmondhatjuk, hogy csak akkor leszünk büszkék szülőföldünkre, környezetünkre, ha megszeretjük, és csak azt tudjuk megszeretni, amit megismerünk. Most Hétfalut, de a későbbi barangolásaink során a teljes Barcaságot.

Igazodva az elmúlt évek elképzeléséhez, a jövő évi naptár témáját is a füzetből merítettük. Ugyan a címe szintén az lesz, hogy Hétfalu gyerekeknek, mégis reméljük, hogy a felnőttek is élvezettel fogják forgatni, és e néhány hónapban ismét kalandozásra vágyó gyermekeknek érzik majd magukat.

Elő hát hátizsákot, füzetet, ceruzát, fényképezőgépet, és kirándulásra, kalandozásra fel, de nem árt figyelni a www.terrabarcensis.ro honlapot sem!

Kiadványaik, amelyek a Négyfalusi Polgármesteri Hivatal társfinanszírozásával és a Bibas Kft. támogatásával valósultak meg, megvásárolhatóak majd december 10-től a Hétfalusi Magyar Ifjúsági Klub által szervezett karácsonyi vásárban, a Barcasági Csángó Alapítvány székelyén, valamint a brassói Vitorlás könyvesboltban.

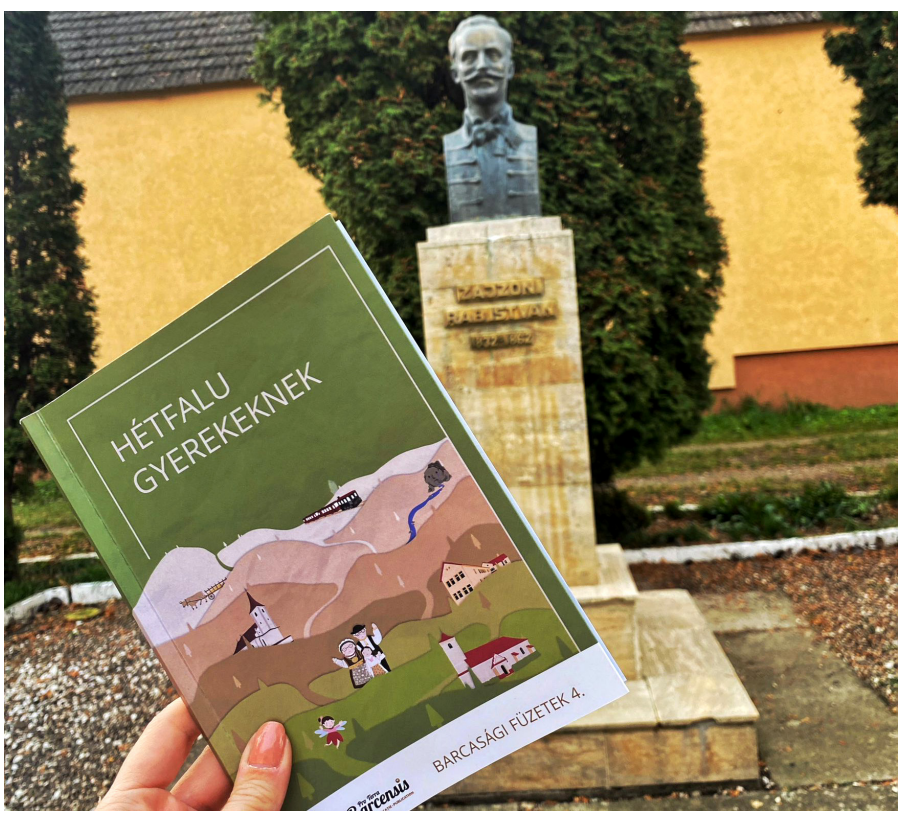

• Magdó István

Dr. Raffay Ernő Méltatása

(Folytatás a 2. oldalról.)

- *Szabadkőműves béklyóban – Ady Endre és a szabadkőművesség I. (1899–1905)*, Kárpátia Stúdió Kft., 2014
- *Szabadkőműves zsoldban – Ady Endre és a szabadkőművesség II. (1905–1908)*, Kárpátia Stúdió Kft., 2014
- *Ady Endre és a Nyugat. Sosem hallott titkos történetek*; Kárpátia Stúdió, Köröstárkány–Kápolnásnyék, 2017
- *Erdély 1918–1919-ben*, Kárpátia Stúdió Kft., 2019
- *Nagy-Románia megteremtése. 1860–1920,* Kárpátia Stúdió Kft., 2019
- *Ady Endre kultúrharcai. A keresztény megtámadása Európában és a Magyar Királyságban. Újabb titkos történetek*; Kárpátia Stúdió, Köröstárkány–Kápolnásnyék, 2019
- *Szabadkőművesek köztársaságai*; Kárpátia Stúdió, Köröstárkány–Kápolnásnyék, 2021

A Trianoni Szemlében megjelent publikációi

- *Benes, a manipulátor*. Trianoni Szemle I. évfolyam 1. szám, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2009. január–március, 56–57. o.
- *Az 1916. évi erdélyi román katonai betörés*. Trianoni Szemle I. évfolyam 1. szám, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2009. január–március, 66–89. o.
- *Az elrabolt város*. Recenzió. Trianoni Szemle I. évfolyam 4. szám. Trianon Kutatóintézet, Bp., 2009. október–december, 29–37. o.
- *Tisza és a háború kirobbanása*. Trianoni Szemle II. évfolyam. 2010. április–június, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2010/2. szám, 119–120. o.
- *A Tisza-perben báró Radvánszky Béla följelenti gróf Károlyi Mihályt.* (forrásmunka Raffay Ernő) Trianoni Szemle II. évfolyam. Bp., 2010. április–június, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2010/2. szám, 64–65. o.
- *Gróf Tisza István meggyilkolása*. Trianoni Szemle II. évfolyam 1. szám. Trianon Kutatóintézet, Bp., 2010. január–március, 66–67. o.
- *Az 1911-es szabadkőműves vita*. Trianoni Szemle II. évfolyam 1. szám. Trianon Kutatóintézet, Bp., 2010. január–március, 68–81. o.
- *Felvidék 1914–20 Popély Gyula könyvéről Raffay Ernő*. Trianoni Szemle II. évfolyam 1. szám, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2010. január–március, 90–91. o.
- *A magyar képviselőház 1911. évi szabadkőműves vitája*. Trianoni Szemle II. évfolyam 2. szám, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2010. április–június, 38–49. o.
- *A magyar országgyűlés 1910–1911. évi vitája a szabadkőművességről. III. rész*. Trianoni Szemle II. évfolyam 3. szám, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2010. július–szeptember, 29–42. o.
- *Elfelejtett magyarok – Jancsó Benedek*. Trianoni Szemle III. évfolyam 1. szám, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2011. január–március, 80–84. o.
- *Harcoló szabadkőművesség*. Trianoni Szemle III. évfolyam 3. szám, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2011. július–szeptember, 73–77. o.
- *Kós Károly és a Budapesti Hírlap véleménye 1911-ben a magyar-román viszonyról és Erdély jövőjéről. Forráskiadás és elemzés* .Trianoni Szemle III. évfolyam 4. szám, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2011. október–december, 104–110. o.
- *Ady fölvétele a Szabadkőműves szervezetbe*. Trianoni Szemle V. évfolyam. 2013. január–június, Trianon Kutatóintézet, Bp., 2013/1-2. szám. 15–26. o.

*
* *

Kedves Raffay Ernő, a barcasági és a Kárpát-medence magyarságáért kifejtett hatalmas munkája elismeréseként fogadja szeretettel a Zajzoni Rab István-díjat!

Isten éltesse sokáig!

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával
Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság
Bethlen Gábor Alap